

Informatie over dysartrie

00022218 - © GZA - juli 2020

Deze folder bevat **algemene informatie** en is bedoeld als **aanvulling** op het gesprek met je zorgverlener.

Voor meer informatie kan je volgende **websites** raadplegen:

- <https://levenmetdysartrie.weebly.com>
- www.nahliga.be

campus Sint-Augustinus
Oosterveldlaan 24
2610 Wilrijk
tel. + 32 3 443 30 11

campus Sint-Vincentius
Sint-Vincentiusstraat 20
2018 Antwerpen
tel. + 32 3 285 20 00

campus Sint-Jozef
Molenstraat 19
2640 Mortsel
tel. + 32 3 444 12 11

BTW BE 0428.651.017 - RPR Antwerpen
gzaziekenhuizen@gza.be
www.gzaziekenhuizen.be

Wat is dysartrie?

Dysartrie is een **spreekstoornis**, die ontstaat na een aandoening aan het zenuwstelsel. Mensen met dysartrie zijn vaak moeilijk te verstaan. Dat kan bijvoorbeeld komen door een onduidelijke of moeizame spraak, een te zachte en/of hese stem of door de neus praten (nasaal). Er kan ook sprake zijn van een verlamming aan één kant van het gezicht.

De oorzaak van dysartrie is een **aandoening aan het zenuwstelsel**. Meestal is dit een CVA (cerebrovasculair accident), beter gekend als “beroerte” of “attaque”. Soms kan er een andere oorzaak zijn zoals een gezwel, ziekte (bv. ziekte van Parkinson), ongeval of infectie.

Soms ontstaat deze spraakstoornis **plots**, maar deze kan ook **geleidelijk** komen. De **ernst en het verloop** van de dysartrie is sterk **afhankelijk van het ziektebeeld**.

Behandeling

Voor spraak-, taal- en slikproblemen kan de **behandelende arts de logopedist inschakelen**. De logopedist **werkt samen** met **andere disciplines** zoals bijvoorbeeld de ergotherapeut, de kinesist, de psychologe en de diëtist.

Stap 1: Screening en onderzoek

Tijdens het eerste contact **observeert** de logopedist de persoon met dysartrie uitgebreid. Na deze screening beslissen we om eventueel **verder onderzoek te plannen**.

Stap 2: Revalidatie

Het eerste doel is **een zo goed mogelijke communicatie**.

We passen onze behandeling aan volgens de **mogelijkheden en de beperkingen** van de persoon met dysartrie. De behandeling kan soms **lang duren** en **veel inspanning** vragen.

De **omgeving** van de persoon met dysartrie zal zich leren **aanpassen** aan de mogelijkheden van de persoon met dysartrie.

Informatie

De logopedist geeft **informatie aan de persoon met dysartrie of de omgeving**. Hij of zij formuleert **adviezen** om de communicatie te optimaliseren.

Tips

- **Neem je tijd.** Ga rustig zitten en maak oogcontact.
- **Zorg voor een rustige omgeving.** Praat niet door elkaar en probeer achtergrondlawaai te beperken (bv. radio uitzetten, tenzij de logopedist anders vraagt).
- **Zorg dat er oogcontact is met je gesprekspartner.** Op die manier merk je beter op of er een probleem is in de communicatie.
- **Spreek de persoon aan als een volwassene.** Gebruik eenvoudige taal en ga niet luider spreken dan nodig.
- **Spreek niet in de plaats van de persoon met dysartrie.** Stel vragen, die hij kan beantwoorden, niet aan iemand anders.
- **Zorg voor pen en papier in de buurt.** Soms lukt schrijven beter om informatie over te brengen. Stimuleer het gebruik van gebaren, gezichtsuitdrukkingen en aanwijzen.
- **Doe niet alsof je de persoon met dysartrie begrepen hebt als dat niet het geval is.** Herhaal wat je denkt te hebben verstaan en informeer of dat juist is.
- **Vraag zo nodig om traag te praten.** Vraag indien nodig woord voor woord uit te spreken. **Vraag om zo duidelijk mogelijk te praten.** Er mag hierbij goed overdreven worden om traag en met grote bewegingen te praten.
- **Gebruik voldoende pauzes en verander niet te snel van onderwerp.** Iemand verstaan lukt beter als u al in grote lijnen weet waar het over gaat en wat het onderwerp van het gesprek is.
- **Moedig de persoon aan, maar dwing hem niet tot spreken.**
- **Probeer de persoon met dysartrie niet voortdurend te verbeteren.** Goed begrijpen is belangrijker dan correct spreken
- **Zorg ervoor dat de persoon met dysartrie niet te vermoeid is.** Vermoeidheid heeft een negatieve invloed op het begrijpen en het spreken.
- **Laat het gesprek rusten** als je de boodschap na meerdere pogingen niet begrepen hebt, kom er eventueel later op terug. Even rusten bij vermoeidheid heeft soms een goed effect.